

роботи із фізичної культури та спорту за перше півріччя 1949 року Рада Міністрів УРСР нагородила Вінницьку область перехідним прапором з врученням грошової премії 15 тисяч карбованців і преміюванням передовиків фізкультурної роботи (18, с. 160).

Висновки. Фізична культура на Вінниччині впродовж першої половини XX століття пройшла складний шлях, окремі здобутки якого варто використовувати, розвиваючи сучасну систему фізичного виховання. Впродовж усього досліджуваного періоду влада приділяла проблемам розвитку фізичної культури велику увагу. У повоєнні роки було досягнуто відчутних результатів у розв'язанні цієї важливої проблеми. Наприкінці 1940-х на Вінниччині було створено перше в країні сільське спортивне товариство. Історичний урок системного розгортання масової фізичної культури на Вінниччині повинен стати предметом детального аналізу під час формування новітньої концепції розвитку фізичної культури в країні.

Список використаних джерел:

1. Державний архів Вінницької області (далі ДАВіО), ф. 286, оп. 1, спр. 102.
2. Бутовський О. Д. Вибрані твори – К.: ВАТ «Поліграфкнига», 2007. – 288 с.
3. Брилінг Г. История спорта в Виннице 1907 - 1917 / Г.Брилінг. – Винница, 1970. – 46 с. (рукопис книги ДАВіО)
4. «Юго-западный край» № 84 14.04 1915 – С.3.
5. Кулик Я. Вінниччина спортивна / Ярослав Ларіонович Кулик – Вінниця :Логос, 1996 – 160 с.
6. Лозовик М.П. Перша ластівка (спортивно-життєвий шлях Марії Ковач)/ М.П.Лозовик, І.М.Романюк// Перша Тиврівська науково-краєзнавча конференція: збірник наукових праць. – Тиврів, Вінниця. – 2015. С.201-204.
7. Лозовик М.П. Становлення фізкультурно-спортивного руху на Поділлі з кінця XIX ст. до середини 20-х років XIX ст. / М.П. Лозовик, І.О. Асаулюк // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наук. праць. – Випуск №12. – Т. 1. – Вінниця: ВДПУ, 2011. – С. 37-40.
8. Лозовик М.П. Сільський спорт в Україні в першій половині XX століття/ М.П. Лозовик // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наук. праць. – Випуск 1 / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Житомирський державний університет імені Івана Франка; головний редактор В.М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2016. – С. 601-604.
9. ДАВіО, ф.р- 494, оп.1.спр. 2.
10. І.Романюк Українське село в 50-ті – першій половині 60-х рр.. XX століття. – Вінниця: Книга-Вега, 2005. – 256 с.
11. Нікітенко С. Розвиток фізкультурно-спортивного руху серед сільського населення Херсонської області / С.Нікітенко // Краєзнавство. – 2012. –№3. – С.132-141.
12. ДАВіО, ф.р- 4877, оп.1.спр. 2.
13. Гвоздєв Б. 500.000 физкультурников в одной области / Б. Гвоздєв, Н.Зарудный , Б. Виноградов – М. ФИС. – 1949. – 70 с.
14. Лозовик М.П. Марія Гавриш – одна з засновників першого сільського спортивного товариства на Вінниччині/ М.П.Лозовик, І.М.Романюк//Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету [серія: Історія], Вип. №24. – Вінниця. – 2016. – С.199-203. Кулик Я. Вінниччина спортивна/ Я.Кулик. – Вінниця: «Логос», 1996. – С.199-203.
15. Физическая культура и спорт на селе. Под общей редакцией председателя Центрального совета сельских добровольных спортивных обществ П.А.Соболева. – М: «ФИС»,1970. – 366 С.
16. Лозовик М.П. Формування фізкультурно-масового руху на Вінниччині в перші післявоєнні роки / М.П.Лозовик, І.М.Романюк // Вінниччина: минуле та сьогодення: матеріали XXVII Всеукраїнської Вінницької наукової історико-краєзнавчої конференції 7-8 жовтня – 2016. – С.350-358.
17. Лозовик М.П. Розвиток фізкультурно-масового руху в селах Вінниччини в 1948-1949 р.р. / М.П. Лозовик, А.В. Горбань, І.М. Романюк // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету [серія: Історія], Вип. №20. – Вінниця.: ВДПУ, 2012. – С. 220-223.
18. Лозовик М.П. Зародження фізкультурно-спортивного руху в селах Подністров'я в повоєнні роки (1944-1954 р.р.) / М.П. Лозовик // [матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві» на 27-29 вересня 2012 р.]: збірник наукових праць, № 3 (19). – Луцьк. – 2012 р. – С. 28-32

ШКОЛА ОСОБИСТІСНО - ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ ЗА І.С. ЯКИМАНСЬКОЮ

Анотація. У статті розкриваються можливості реалізації школи особистісно-орієнтованого навчання. Досліджуються ідеї І.С. Якиманської, яка стверджує, що кожен учень як носій індивідуального, особистого (суб'єктного) досвіду - перш за все прагне розкриття власного потенціалу, даного йому від природи в силу індивідуальної організації. Визначено основні принципи особистісно-орієнтованого навчання: використання суб'єктного досвіду дитини, надання учню свободи вибору при виконанні завдань, забезпечення на уроці особистісно значимого емоційного контакту вчителя і учня на основі співпраці, мотивації досягнення успіху через аналіз не тільки результату, але і процесу його досягнення. Автор визначив вимоги до підготовки сучасного вчителя. Адже, він виступає не стільки в якості транслятора знань, скільки як організатор і координатор навчальної діяльності. В статті автор описав основні завдання школи особистісно-орієнтованого навчання. Описано модель самої школи. Дана характеристика ролі вчителя у школі такого типу. Зазначено важливість використання методу мікровикладання при підготовці майбутніх фахівців.

Ключові слова: особистісно-орієнтоване навчання, індивідуальний підхід, мікровикладання, культурна ідентифікація, соціалізація, емоційний контакт.

Summary. The article reveals the possibilities of implementation of person-oriented learning school. The ideas of I.S. Yakimanskaya, who asserts that each student as a carrier of individual, personal (subjective) experience - first of all seeks to reveal its own potential, given to him or her by nature, by virtue of an individual organization. The basic principles of person-oriented learning: the use of subject experience of the child, giving the student the freedom of choice in the performance of tasks, providing a personally significant emotional contact between the teacher and the student on the basis of cooperation, motivation to achieve success through analysis of not only the result but also the process of it achievement. The author defined the requirements for the training of a modern teacher. After all, he acts not so much as a translator of knowledge, but as an organizer and coordinator of educational activities. In the article the author described the main tasks of the school of person-oriented learning. The model of the school itself is described. A description of the role of a teacher in the school of this type is given. The importance of using the method of micro-examination in preparation of future specialists is noted.

Key words: person-oriented teaching, individual approach, microteaching, cultural identification, socialization, emotional contact.

Постановка проблеми. Сучасна школа повинна готувати всебічно розвиненого учня, забезпечувати його духовний і інтелектуальний розвиток. Найкраще реалізації цих завдань сприяє використання особистісно-орієнтованого підходу, адже саме він формує в людині яскраво виражену індивідуальність.

Аналіз попередніх досліджень. Дослідженням ідей і принципів особистісно-орієнтованого навчання займалися ряд вчених: Г.Г. Кравцова, В.В. Рубцова, М.І. Трошагін, але особливу увагу потрібно звернути на праці І.С. Якиманської.

Мета. Дослідити найбільш сприятливі умови для особисто орієнтованого навчання і описати модель школи особистісноорієнтованого навчання за ідеями І. С. Якиманської.

Доктор психологічних наук І.С. Якиманська визначила найбільш сприятливі умови для реалізації особистісно-орієнтованого навчання у школі.

Завданнями для цієї школи є:

- 1) створити сприятливі умови для різностороннього розвитку особистості;
- 2) формування загальної культури особистості учнів на основі засвоєння обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм;
- 3) задоволення основних психологічних потреб дитини;
- 4) виділення груп дітей за знаннями, здібностями;
- 5) розподіл дітей за однорідними групами: успішності, здібностей, професійної спрямованості;
- 6) ставлення до кожної дитини як до унікальної;
- 7) підвищення мотивації учнів до навчання;
- 8) підвищення їх пізнавальної активності;

9) відстеження динаміки розвитку учнів.

Розглянемо модель школи особистісно-орієнтованого навчання за ідеями І.С. Якиманської.

Отже, будівля школи розрахована на 200-230 учнів [6, с. 40].

Для найкращої реалізації принципу в класі має бути до 10 учнів. У класній кімнаті парти одномісні. Саме одномісні парти, на думку І.С. Якиманської, можна регулювати під ріст кожного учня, за їх чистоту відповідає лише один учень, а найголовніше, що учень не водволікається на сусіда за партою, а краще концентрується на навчальному процесі.

Школа має бути оснащеною комп'ютерними класами і спортивними залами.

І.С. Якиманська визначила основні принципи особистісно-орієнтованого навчання:

1) використання суб'єктного досвіду дитини;

2) надання учню свободи вибору при виконанні завдань;

3) забезпечення на уроці особистісно значимого емоційного контакту вчителя і учня на основі співпраці, мотивації досягнення успіху через аналіз не тільки результату, але і процесу його досягнення [6, с. 35].

Важливо, щоб учень зумів подолати пасивну позицію в навчальному процесі і відкрити себе як носія активного перетворюючого начала.

Учитель, який працює в особистісно-орієнтованій школі, вступає в нову для себе професійну позицію - бути одночасно і предметником, і психологом. Роль педагога полягає в умінні професійно використовувати дані про дитину в навчальному процесі, створенні різнобічного освітнього середовища, з тим, щоб дати кожній дитині можливість проявити себе. Учитель виступає не стільки в якості транслятора знань, скільки як організатор і координатор навчальної діяльності. Спочатку така перебудова професійної свідомості підвищує у педагога почуття тривожності, викликає великі труднощі, так як необхідно не тільки підвищувати свій методичний рівень, а й розробляти принципово інші конспекти уроків і здійснювати їх дидактичне забезпечення. Взаємодія вчителя з педагогом-психологом при оволодінні особистісно-орієнтованою технологією є ключовим моментом і усуває багато проблем навчання [4, с. 63].

М.І. Трошагін у своїй праці "Особистісно-орієнтований підхід в навчанні і проблеми його реалізації" наголосив на важливості підготовки вчителів до реалізації цього підходу на практиці. Він виокремив метод мікрОВикладання у підготовці фахівців [5, с. 48].

МікрОВикладання виникло як реакція на недоліки традиційних способів підготовки вчителів. Традиційна підготовка включала в себе прослуховування курсів по педагогічній психології, спостереження за роботою більш досвідчених колег і застосування освоєних знань і навичок у класі. Кожний з цих форм підготовки притаманні серйозні недоліки. Теоретичні курси часто виявляються відірваними від реальності, знання на них засвоюються пасивно. Спостереження за викладанням іншого вчителя ефективно, якщо спостерігач вже достатньо досвідчений, щоб розуміти, на що слід зосереджувати свою увагу. До того ж роль спостерігача - це роль учня, а не вчителя. Використовуючи засвоєне на практиці, вчитель спочатку змушений йти шляхом спроб і помилок, а це вже «експериментування» з реальними учнями з усіма негативними наслідками, що впливають звідси. МікрОВикладання мало стати своєрідною лабораторією, сполучною ланкою між теоретичними знаннями і практичною роботою вчителя [5, с. 55].

Стає очевидним, що назріла необхідність створення конкретних програм для педагогічних університетів, інститутів, коледжів та училищ з практичної психології, педагогіки та конкретно особистісно - орієнтованої підготовки шкільного вчителя. Відсутність таких програм і відповідної підготовки вчителя не сприяє поширенню особистісно-орієнтованого підходу в освіті.

Висновки. Отже, модель особистісно - орієнтованого навчання відповідає принципам природної і культурної доцільності, індивідуально-особистісному підходові, а так само реалізує принципи гуманітарної освіти, яке сприяє розвитку образного сприйняття і творчого мислення, формування емоційно-особистісного ставлення до навчання.

Список використаних джерел:

1. Идрисов А. Е. Личностно-ориентированный подход в развитии личности ребенка в процессе обучения в школе. / А. Е. Идрисов // Завуч № 8, 2011. С. 77 – 87.
2. Кузнецов М.Е. Педагогические основы личностно ориентированного образовательного процесса в школе: Монография. [текст] / М.Е. Кузнецов - Новокузнецк, 2000. - 342с.
3. Кулыпина Т. И. Личностно-ориентированное образование как педагогическая проблема школы / Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата педагогических наук / Т. И. Кулыпина - // Инновационная школа, № 2, Ростов на Дону, 2006. - С. 20-25
4. Николаева И.В., Вострякова С.А. Взаимодействие педагога-психолога и учителя в личностно-ориентированной школе как условие создания безопасной образовательной среды / Николаева И.В. // "Психология образования: подготовка кадров и психологическое просвещение" (Москва, 13-15 декабря 2007 г.): Материалы 4 Национальной

- научно-практической конференции. – М.: Общероссийская общественная организация “Федерация психологов образования России”, 2007. – С. 60-65.
5. Трошагин М. И. Личностно – ориентированный подход в обучении и проблемы его реализации / М. И. Трошагин // Воспитание школьников, № 11, 2008. С. 47 – 57.
 6. Якиманская И.С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / И. С. Якиманская - М.: Сентябрь, 1996. – 96с.

УДК 373.3.018-048.58(477)

Ю. О. Саєнко, А. С.Петряник, м. Мелітополь, Україна
Y.O. Saenko, A.S. Petryanik, Melitopol, Ukraine

НАВЧАЛЬНО-РОЗВИВАЛЬНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Анотація: У статті розглядається значення диференційованого підходу в навчально-виховному процесі. Авторами було проаналізовано емоційні сфери молодших школярів з даної проблеми, що дало змогу розкрити вплив диференційованого навчання на пізнавальний розвиток дитини та знайти відповідь на важливість розкриття даної проблеми. Диференційоване навчання позитивно впливає на всебічний розвиток особистості, що реалізується на всіх предметах навчально-виховного процесу. Як відомо, вчитель повинен володіти усіма прийомами впливу на учнів, які, у свою чергу, зумовлюють кращому засвоєнню навчального матеріалу. Педагог за допомогою такого підходу до навчання може запобігти прогалинам у знаннях або усунути їх, вирівняти підготовку учнів до навчання, пробудити в них інтерес до засвоєння нового матеріалу. Дане дослідження не вичерпує усіх аспектів вивчення диференційованого навчання у початкових класах. Темою подальшої педагогічної розвідки може бути ресурс окремих дисциплін, які у взаємозв'язку з диференційованим навчанням, сприятимуть досягненню дидактичним цілям освітнього процесу.

Ключові слова: диференціація, диференційоване навчання, молодший шкільний вік, вчитель початкових класів.

Summary: The article considers the importance of a differentiated approach in the educational process. The author analyzed the emotional areas of junior schoolchildren on this problem, which allowed the opportunity to open the influence of differentiated learning on the cognitive development of the child and finding an answer to the importance of disclosing this problem. Differentiated learning positively influences the comprehensive development of the individual, which is realized on all subjects of the educational process. As you know, the teacher must possess all methods of influence on the students, which, in turn, lead to a better mastering of the educational material. By using this approach to teaching, a teacher can prevent gaps in knowledge or eliminate them, equalize the preparation of students to study, and awaken interest in them in learning new material. This study does not cover all aspects of the study of differentiated learning in elementary school. The topic of further pedagogical intelligence can be the resource of individual disciplines, which, in conjunction with differentiated learning, will contribute to the achievement of the didactic goals of the educational process.

Key words: differentiation, differentiated learning, primary school age, the teacher of elementary school.

Актуальність. Під актуальністю проблематики, можна розуміти наявність проблеми засвоєння навчального матеріалу молодших школярів. Діти, вступаючи до школи, мають індивідуальний рівень підготовленості в інтелектуальній сфері, тому в статті розглядаються аспекти індивідуального навчання дітей. Для використання диференційованого підходу педагогові потрібно визначити загальну підготовленість школярів до навчальної діяльності та сприйняття конкретного матеріалу.

Вчитель повинен особливо приділити увагу труднощам, які можуть виникнути в дітей під час засвоєння нового матеріалу. Саме диференційоване навчання може застерегти проблемам у засвоєнні навчального матеріалу школярів, якщо застосовувати в системі уроків диференційовані, індивідуальні та групові завдання.

Щоб виконати індивідуальний підхід потрібно весь процес виховання зробити диференційовано, а отже, цілеспрямовано, залежно від рівня розвитку фізичних умінь, розумових здібностей, індивідуальних психічних особливостей дитини, від характеру впливу на нього оточення. Індивідуальна робота – це діяльність вчителя-вихователя, яка враховує особливості розвитку кожної дитини.